

Д Е К Л А Р А Ц И Я
за корпоративно управление
на „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ“ ЕАД
гр. София
за 2023 г.

Декларацията за корпоративно управление е отделен доклад, който се публикува заедно с Доклада за дейността на „Напоителни системи“ ЕАД гр. София и е изготвена в изпълнение на чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на закона за публичните предприятия (ППЗПП), в съответствие с чл. 100н, ал. 7, т. 1 и ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на възприетите от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводството (ЗС), Закона за публичните предприятия и други нормативни и подзаконови актове и международно признати стандарти.

I. Информация по чл. 100н, ал.8, т.1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа книжа, относно спазване по целесъобразност на: а) Националния кодекс за корпоративно управление или б) друг Кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на Кодекса по буква „а“ или буква „б“

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление. Освен Националния кодекс за корпоративно управление, дружеството спазва принципи и норми на добро корпоративно управление, установени с Търговския закон и Закона за публичните предприятия. Доброто корпоративно управление означава лоялно и отговорно корпоративно ръководство, прозрачност и независимост, както и отговорност на дружеството пред обществото.

Управлението на Дружеството се ръководи от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност, при спазване на Националния кодекс за корпоративно управление и приетия във „Напоителни системи“ ЕАД **Етичен кодекс за поведение на служителите**. Кодексът за поведение на служителите определя необходимите нива на етика и поведение, предоставя се на всички служители, същият е достъпен и на интранет страницата на дружеството.

Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност. Кодексът се прилага и спазва както от служителите, така и от Изпълнителния директор на Дружеството.

II. Информация по чл. 100н, ал.8, т.2 от ЗППЦК относно обяснение от страна на Дружеството кои части на Кодекса за корпоративно управление по т.1, буква „а“ или буква „б“ не спазва и какви са основанията за това, съответно, когато Дружеството е решило да не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички относими за дейността му негови изисквания и доколкото същите не противоречат на ЗПП и ППЗПП.

Колективният орган на управление е съвет на директорите. Членовете на Съвета на директорите се определят при условията на ЗПП и ППЗПП след подписване на договор за възлагане на управление с едноличния собственик на капитала при условията на ТЗ и посочените ЗПП и ППЗПП. Съгласно устава на дружеството, назначените от едноличния собственик на капитала членове на Съвета на

директорите избират изпълнителен член (изпълнителен директор) с компетентност, съобразно ЗПП, ППЗПП, ТЗ, договорът с едноличния собственик на капитала и устава на дружеството.

III. Информация по чл. 100н, ал.8, т.3 от ЗППЗК - описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Дружеството във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешен контрол

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на „Напоителни системи“ ЕАД, осъществяван от ръководството на дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи:

- * контролна среда;
- * управление на риска;
- * контролни дейности;
- * информация и комуникация;
- * мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) във „Напоителни системи“ ЕАД е съобразена с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), Указанията и Методическите насоки по елементите на финансово управление и контрол, дадени от Министерството на финансите (МФ). СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в дружеството.

СФУК има за цел:

- да регламентира цялостния процес по осигуряване на разумна увереност, че целите на „Напоителни системи“ ЕАД се постигат чрез:

- * съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- * надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- * икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- * опазване на активите и информацията;
- * предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

- да създаде условия за:

- * законосъобразно и целесъобразно разходване на средствата и осигуряване на надеждна информация с оглед поемане на отговорност и вземане на правилни управленски решения;
- * подобряване взаимодействието между структурите, звената в тях и отделните длъжности във „ЕАД за икономично, ефективно и ефикасно финансово управление“;
- * постигане на прозрачност на процесите, снижаване на разходите, децентрализация на отговорностите;
- * усъвършенстване на вътрешните актове във „Напоителни системи“ ЕАД .

Системата за финансово управление и контрол периодично се подлага на преглед и оценка и се актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата, установени грешки, слабости или пропуски при осъществяване на дейността на министерството или дадени препоръки, предписания/указания на външни или вътрешни одитори или на други контролни органи.

Управление на риска

Управление на риска – това е процес, който включва идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлияят върху постигане целите на Дружеството и въвеждане на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище.

Оценката на риска е процес, който дава количествена и качествена оценка на идентифицираните присъщи рискове, чрез измерване на влияние и вероятност. Оценката на риска включва преценяване на значимостта на всеки риск, оценка на вероятността от възникването му и определяне на подходящи реакции.

Идентифицираните рискове в Дружеството от гледна точка на вътрешния контрол са посочени в изготвения **Риск регистър**. В него подробно са описани и систематизирани рисковете по звена и направления. Оценени са влиянието им върху дейността и вероятността от възникване. Посочени са взетите конкретни мерки за тяхното управление и отговорните затова лица/структури. Риск регистърът подлежи на регулярно обсъждане и актуализации от Комитета според утвърдените вътрешни правила.

Процес на финансовото отчитане

Ръководството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са правилно отразени.

Финансовата информация, публикувана от Дружеството, е обект на одобрение от **Изпълнителния директор** и **Едноличния собственик на капитала**.

Счетоводната политика на дружеството подлежи на одобрение от **Изпълнителния директор**. Най-важните нейни аспекти, необходими за правилното разбиране на финансовите отчети, задължително се оповестяват.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Дружеството прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз.

Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от Ръководител направление „Финансово-икономическо“, вътрешния одит и контрол и одитния комитет. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Процесът по счетоводно приключване се ръководи пряко от Ръководител направление „Финансово-икономическо“, и той взема крайните решения по ключови въпроси, свързани с признаването, класификацията, оценките, представянето и оповестяванията относно определени обекти, операции и събития, както и за цялостното представяне на финансовите отчети.

Външният регистриран одитор прави преглед и докладва за съществени въпроси, включения в одиторския доклад.

Декларация на Изпълнителния директор по отношение на годишния доклад за дейността и финансовите отчети

Съгласно изискванията на Кодекса, **Изпълнителният директор** потвърждава тяхната отговорност за изготвянето на годишния доклад за дейността и финансовия отчет и счита, че годишният доклад за дейността, взет като цяло, е прозрачен, балансиран и разбираем и осигурява необходимата информация с цел оценяване дейността на Дружеството, бизнес модела и стратегията.

IV. Информация по чл. 100н, ал.8, т.4 от ЗППЦК

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

Член 10, параграф 1, буква "в" Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

Към 31.12.2023 г. едноличен собственик на капитала на „Напоителни системи“ ЕАД е Министерство на земеделието и храните.

Член 10, параграф 1, буква "г" Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма акционери със специални контролни права.

Член 10, параграф 1, буква "е" Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Предвид факта, че Министерство на земеделието и храните е едноличен собственик на капитала на „Напоителни системи“ ЕАД не са налице ограничения върху правата на глас.

Член 10, параграф 1, буква "з" Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на органи за управление и контрол и внасянето на изменения в Устава на Дружеството са определени в Закона за публичните предприятия, Устава на дружеството и приетия Правилник за прилагане на Закона за публичните предприятия.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в Устава на Дружеството.

Общото събрание на акционерите /Едноличният собственик на капитала/ взема решения за изменение и допълване на устава; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на членове на Съвета на директорите; назначаване и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството, одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори и др.

Член 10, параграф 1, буква "и" Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Съгласно чл.10 от Устава капиталът може да бъде изменян по реда, определен в закона и в Устава. Съгласно чл. 14 от Устава Дружеството може да изкупува емитираните от него акции при условията, предвидени в Търговския закон.

V. Информация по чл. 100н, ал.8, т.5 от ЗППЦК

Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Едноличен собственик на капитала на „Напоителни системи“ ЕАД, регистрирано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 831160078, чийто Принципал е българската държава, чрез публичен орган – Министерство на земеделието и храните. Правото на собственост от страна на държавата се упражнява от Министъра на земеделието и храните.

Органите на „Напоителни системи“ ЕАД са: Едноличен собственик на капитала, Съвет на директорите и Изпълнителен директор.

На основание чл.107 от Закона за независимия финансов одит в Дружеството е създаден **Одитен комитет**.

Правата на едноличния собственик на капитала се упражнява от Министърът на земеделието и храните.

Едноличният собственик на капитала решава всички въпроси от компетентността на Общото събрание на акционерите.

Едноличният собственик приема решения за:

1. Изменение и допълнение на Устава на дружеството;
2. Увеличаване и намаляване на капитала на дружеството;
3. Преобразуване и прекратяване на Дружеството;
4. Избор на членове на съвета на директорите и определяне на възнаграждението им;
5. Избор и освобождаване на регистриран одитор;
6. Одобрява годишния счетоводен отчет след заверка от назначения регистриран одитор;
7. Издаване на облигации;
8. Назначаване на ликвидаторите при прекратяване на Дружеството освен в случай на несъстоятелност;
9. Освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите;
10. Откриване, прехвърляне или закриване на клонове на предприятието или на значителни части от предприятието;
11. Определя размера на обезщетението на собствениците на одържавени имоти, което те получават в случаите по чл.18 от отменения ЗППДОБП и по ЗОСОИ;
12. Разпореждане с дълготрайни активи и за учредяване на вещни права върху недвижими имоти;
13. За наем на недвижими имоти, чиято обща стойност през текущата година надхвърля 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи на дружеството, съгласно последния заверен годишен финансов
14. За придобиване или разпореждане с дялове или акции – собственост на дружеството в други дружества;
15. За сключване на договори за кредит, за заеми, за съвместна дейност, за поемане на менителнични задължения, за обезпечаване на вземания -учредяване на ипотека и залог на активи на дружеството, за даване обезпечения в полза на трети лица , за сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, с която се признават задължения или се опрощава дълг, гаранции или поръчителство;
16. Поемане на задължения или предоставяне на обезпечения към едно лице или към свързани лица;
17. Поемане на дълг по чл.11 и чл. 102 от ЗЗД;
18. Съществена промяна на дейността на дружеството, съществени организационни промени, дългосрочно сътрудничество от съществено значение за дружеството или за прекратяване на такова сътрудничество и одобрява избора на застраховател преди сключване на договорите за застраховане на имущество;
19. Разпределяне на печалбата и нейното изплащане и за изплащане на тантиеми и техния размер.

Съветът на директорите приема решенията за:

1. Организира, ръководи и контролира цялостната дейност на дружеството;
2. В 25-дневния срок след изтичане на всяко тримесечие и до 25 април на следващата година представят на едноличния собственик на капитала писмен отчет за работата си – за резултатите от изпълнението на бизнес програмата на дружеството, за финансовото и икономическото състояние на дружеството, за съществуващите проблеми и мерки за тяхното решаване;
3. След приключване на финансовата година представя на едноличния собственик писмен отчет за работата си- за резултатите от изпълнението на бизнес програмата на дружеството, за финансовото и икономическо състояние на дружеството, за съществуващите проблеми и мерки за тяхното решаване;

4. Изпълнява предложените от Съвета на директорите и одобрените от едноличния собственик на капитала стратегии и планове за развитие на дружеството, както и планове за действие, посочени в чл.16, ал.3 от устава, за което изготвя и представя на едноличния собственик на капитала отчет;
5. Предлага на едноличния собственик увеличаване или намаляване на капитала;
6. Избира и освобождава изпълнителния член от състава си;
7. Избира председател и заместник – председател на съвета си;
8. Приема правила за работата си, след одобрение на едноличния собственик на капитала;
9. Приема организационно-управленската структура, одобрява прала за организация на вътрешната стопанска сметка, работната заплата и другите вътрешни правила на дружеството;
10. Вема решения за образуване на парични фондове и определя реда за набирането и разходването им;
11. Назначава и освобождава управителите на клонове и директорите на дирекции, с месторабота Централно управление на дружеството;
12. Вема решения за организирането и провеждането на обществени поръчки на стойност над определените по чл.25, ал.3, т.8 до 500 000(петстотин хиляди) лева без ДДС;
13. До края на месец януари на текущата година взема решение за приемане на план- график за обществените поръчки, които ще бъдат организирани в рамките на календарната година. Преди вземане на решение, съветът на директорите се съобразява с наличието на финансов ресурс за изпълнение на план- графика;
14. Вема решения за приемане на методика и правила за образуване на цената на водата за напояване, при спазване на действащата нормативна уредба;
15. Вема решения за отдаване под наем на недвижими имоти, чиято балансова стойност през текущата година е до 5на сто от общата стойност на дълготрайните активи на дружеството, съгласно последния заверен годишен финансов отчет.
16. Обсъжда и решава всички въпроси, освен тези, които са от изключителна компетентност на едноличния собственик на капитала.

Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителния директор.

Изпълнителният директор:

1. Представлява дружеството самостоятелно и има право да извършва всички действия и сделки свързани с дейността на дружеството, както и да съставя и подписва документи от името на дружеството, както и да упълномощава други лица за извършването на отделни действия и сделки;
2. Организира изпълнението на решенията на съвета на директорите;
3. Организира дейността на дружеството, в съответствие със закона, този устав, правилата за работа на съвета на директорите, политиките и решенията на едноличния собственик на капитала, и решенията на съвета на директорите;
4. Осъществява оперативното ръководство на дейността на дружеството, осигурява стопанисването и опазването на неговото имущество;
5. Сключва трудови договори със служители на дружеството;
6. Изпълнява функциите, които са възложени с нормативен акт или от съвета на директорите;
7. Решава всички въпроси, които не са от изключителна компетентност на едноличния собственик на капитала или на съвета на директорите според закона или устава или които са му възложени с решение на едноличния собственик на капитала;
8. Извършва всякакви действия и сделки самостоятелно.

За всички заседания на органите за управление и контрол се водят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове, като се отбелязва гласуването по разглежданите въпроси.

1. Комитети

2.1 В Дружеството функционира Одитен комитет, който е избран в съответствие със законовите изисквания. Одитният комитет се състои от трима души и подпомага управленските органи при осъществяването на контролните им функции.

Към 31.12.2023г. Одитният комитет на „Напоителни системи” ЕАД е в състав:

1. - председател;
2. - член;
3. – член.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си и др.

VI. Информация по чл. 100н, ал.8, т.6 от ЗППЦК - описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период; когато не се прилага такава политика, декларацията съдържа обяснение относно причините за това.

„Напоителни системи” ЕАД прилага политика на многообразие по отношение на административните и управленски органи на дружеството във връзка с аспекти, като възраст, пол, образование или професионален опит. Изборът се извършва въз основа на техните лични и професионални качества, без да бъде упражнявана дискриминация. Съгласно ЗПП всеки член на колективния орган за управление следва да отговаря на определени критерии, съгласно глава пета от ЗПП.

Членовете на колективния орган на управление на предприятието, отговарят на определените критерии за назначаване, регламентирани в Закона за публичните предприятия и в Устава на дружеството.

Съветът на директорите е колективен орган на управление и се назначава от органа, упражняващ правата на държавата – Министъра на земеделието и храните при условията на ЗПП. Министърът на земеделието и храните, определя критериите за подбор на членовете на колективния орган на управление, осигурява процеса на подбор и оценка на кандидатите за членове на Съвета на директорите.

Съвета на директорите и Изпълнителния директор притежават необходимото образование и професионален опит, както и добра репутация и мениджърски качества.

Членовете на Одитния комитет отговарят на изискванията, предвидени в Закон за независимия финансов одит, относно образователно-квалификационна степен и професионален стаж.

Спазен е принципа за равнопоставеност между половете.

Прилагането на политика на многообразие е решаващо и важно за успешното управление на Дружеството. Различните способности, умения, опит и качества на всеки от членовете на изброените по-горе управителни органи и комитет допринасят за вземането на правилни, икономически изгодни и стратегически полезни решения за Дружеството. Като резултат от прилагането на политика на многообразие са: добро корпоративно управление, добра търговска репутация, привличане на висококвалифициран персонал.

Изпълнителен директор
Напоителни системи ЕАД
гр. София
12.08.2024 г.